นิยามและแนวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันควบคุมโรค
สำหรับผู้สัมผัสใกล้ชิดของผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ฉบับปรับปรุง วันที่ 21 พฤษภาคม 2565

การปรับนิยามและแนวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันควบคุมโรค สำหรับผู้สัมผัสใกล้ชิดของผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ฉบับนี้ มีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ปรับแนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
   1.1 กลุ่มทั่วไป
   1.2 กลุ่มผู้ดูแลกลุ่ม 608 และเด็กเล็ก
2. ขอแก้ไขคำผู้สัมผัสใกล้ชิดใน HI/โรงพยาบาล เป็น ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์
3. ขอแก้ไขแหล่งข้อมูล ในส่วนของเอกสารอ้างอิงของผู้สัมผัสใกล้ชิดที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์

นิยามและแนวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันควบคุมโรค
สำหรับผู้สัมผัสใกล้ชิดของผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2565

นิยามผู้สัมผัสใกล้ชิด

ผู้สัมผัสใกล้ชิด หมายถึง ผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในวันเริ่มป่วยหรือ **ก่อนมีอาการประมาณ 2 - 3 วัน** (ทั้งนี้หากเป็นผู้ป่วยไม่มีอาการ ให้นับวันที่เก็บสิ่งส่งตรวจเสมือนเป็นวันเริ่มป่วย)

ผู้สัมผัสใกล้ชิด แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้สวมหน้ากากอนามัย หรือไม่ได้ใส่ Personal Protective Equipment (PPE) ตามมาตรฐานตลอดช่วงเวลาที่มีการสัมผัส ดังนี้

1. ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดหรือมีการพูดคุยกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในระยะ 2 เมตร เป็นเวลานานกว่า 5 นาที หรือถูกไอจามรดจากผู้ป่วย

2. ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่ปิด ไม่มีการถ่ายเทอากาศมากนัก ร่วมกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ เป็นระยะเวลานานกว่า 30 นาที เช่น ในรถปรับอากาศหรือห้องปรับอากาศ

ผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำ หมายถึง ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่ไม่เข้าเกณฑ์ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง

แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูงของผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
ผู้สัมผัสใกล้ชิดในครัวเรือน	**1) สมาชิกในครอบครัว ญาติ และผู้ที่ดูแล** ผู้ป่วยเข้าข่าย/ผู้ป่วยยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที **ผู้ที่อยู่ในบ้านเดียวกัน** ผู้ป่วยเข้าข่าย/ผู้ป่วยยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ โดยไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย นานกว่า 5 นาที	**1. สำหรับกลุ่มทั่วไป** - ให้สังเกตอาการตนเอง 10 วัน (ไม่ต้องกักตัว) สามารถไปทำงานได้ปกติ แต่แยกพื้นที่กับผู้อื่น โดยปฏิบัติตามมาตรการ universal prevention อย่างเคร่งครัด งดไปสถานที่สาธารณะ งดร่วมกิจกรรมรวมกลุ่มคนจำนวนมาก งดใช้ขนส่งสาธารณะที่หนาแน่น **- การเก็บตัวอย่าง** ให้ตรวจ ATK เมื่อมีอาการของระบบทางเดินหายใจ **2. สำหรับกลุ่มผู้ดูแลกลุ่ม 608 และเด็กเล็ก** - ให้ **งด** การอยู่ใกล้ชิดกลุ่มดังกล่าวอย่างน้อย 10 วัน - การเก็บตัวอย่าง ให้ตรวจ ATK ด้วยตนเองอย่างน้อย 2 ครั้ง ในวันที่ 5 และในวันที่ 10 โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่สัมผัสผู้ป่วย

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
		เข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการครั้งสุดท้ายเป็นวันที่หนึ่ง หรือเมื่อมีอาการป่วย หากพบติดเชื้อให้ดำเนินการตามแนวทางเวชปฏิบัติของกรมการแพทย์ (เหมือนการจัดการในผู้สัมผัสเสี่ยงสูงกลุ่มผู้สัมผัสใกล้ชิดในครัวเรือน)
ผู้สัมผัสใกล้ชิดในที่ทำงานและในชุมชน	**1) นักเรียนหรือผู้ร่วมงาน** ได้แก่ กลุ่มเพื่อนที่พบปะกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในขณะมีอาการ และมีประวัติอาจสัมผัสสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจหรือโดนไอ จาม **2) ผู้ที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน**กับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ หรือในชุมชนอื่น ๆ และสัมผัสสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจหรือโดนไอ จาม **3) บุคคลอื่น** นอกเหนือจาก 1) และ 2) ที่อยู่ในระยะห่างไม่เกิน 2 เมตรจากผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้า นานกว่า 5 นาที	
ผู้สัมผัสใกล้ชิดในยานพาหนะภายในประเทศ (Domestic transportation	**1) ผู้โดยสาร** ที่สัมผัสสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจ หรือโดนไอ จาม จากผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ **2) ผู้โดยสาร** ที่ร่วมกลุ่มเดินทางเดียวกัน เช่น กลุ่มทัวร์เดียวกัน **3) ผู้โดยสารในเครื่องบิน** ที่นั่งใกล้ผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ (เฉพาะด้านซ้ายและขวา) หรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยในระยะ 1 เมตร เช่น ระหว่างรอเข้าห้องน้ำหรือขณะอยู่บนทางเดินในเครื่องบินโดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่สวมหน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้าขณะใกล้ชิดเป็นระยะเวลานานกว่า 5 นาที	

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
	4) ผู้โดยสารในรถทัวร์ คันเดียวกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ในกรณีของยานพาหนะขนาดใหญ่ เช่น รถไฟ รถทัวร์ 2 ชั้น เรือเฟอร์รี่ ให้จำกัดเฉพาะผู้ที่อยู่ในตู้เดียวกันหรือในห้องโดยสารชั้นเดียวกัน ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้า นานกว่า 5 นาที **5) พนักงานขับและพนักงานบริการ** บนยานพาหนะทุกคน (ยกเว้น กรณีเครื่องบิน ให้นับเฉพาะพนักงานบริการที่ให้บริการในโซนที่ผู้ป่วยเข้าข่าย/ผู้ป่วยยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ นั่ง) ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้า นานกว่า 5 นาที	
ผู้สัมผัสใกล้ชิดในยานพาหนะระหว่างประเทศ	**1) ผู้โดยสารในเครื่องบิน** ที่นั่งติดผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ (เฉพาะด้านซ้ายและขวา) หรือสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยในระยะ 1 เมตร เช่น ระหว่างรอเข้าห้องน้ำหรือขณะอยู่บนทางเดินในเครื่อง โดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่สวมหน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้าขณะใกล้ชิด เป็นระยะเวลานานกว่า 5 นาที **2) พนักงานบริการ** ที่ให้บริการในโซนที่ผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ นั่ง ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้า นานกว่า 5 นาที	- กรณีผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรแบบ TEST AND GO ให้ตรวจหาเชื้อด้วยวิธี RT-PCR ในวันแรก และรอผลตรวจที่สถานที่พัก และตรวจ ATK ด้วยตนเอง (self-test) ในวันที่ 5 ของระยะเวลาที่พำนักในราชอาณาจักร - กรณีผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรแบบ Alternative Quarantine (AQ) ต้องเข้ารับการกักกันในสถานที่ราชการกำหนด อย่างน้อย 5 วัน และตรวจหาเชื้อด้วยวิธี RT-PCR ในวันที่ 4 หรือ 5 ของระยะเวลาที่พำนัก [(1)]
ผู้สัมผัสใกล้ชิดของผู้ลักลอบเข้าราชอาณาจักร	1) ผู้ต้องกัก ที่ถูกกักตัวในห้องเดียวกัน 2) เจ้าหน้าที่ ที่มีประวัติสัมผัสกับผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ อยู่ในระยะห่างไม่เกิน 2 เมตรจากผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ	กักกันผู้สัมผัสในห้องกักเดิมต่อเป็นเวลา 14 วัน และตรวจหาเชื้อด้วยวิธี ATK จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 6 - 7 หลังสัมผัส ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 13 - 14 หลังสัมผัส

ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง	แนวทางการจัดกลุ่ม	แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงสูง
	ซึ่งรวมระยะเวลาที่ไม่ได้ใส่หน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้า นานกว่า 5 นาที	
ผู้สัมผัสใกล้ชิดในสถานศึกษา	ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ของกรมอนามัย [2]	
ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์	ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ของกรมการแพทย์ [3]	
ผู้สัมผัสใกล้ชิดในเรือนจำ	คัดแยกและดำเนินการตามมาตรฐานการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกรมราชทัณฑ์ [4]	

แนวทางการจัดการผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำของผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำให้ดำเนินชีวิตตามปกติ แต่หลีกเลี่ยงการเดินทางไปในที่ที่มีคนจำนวนมาก สังเกตอาการตนเองเป็นเวลา 10 วัน โดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่สัมผัสผู้ป่วยเข้าข่าย/ยืนยัน/ผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการครั้งสุดท้ายเป็นวันที่หนึ่ง ปฏิบัติตามมาตรการ universal prevention อย่างเคร่งครัด อาจพิจารณาตรวจคัดกรองด้วย ATK หากมีอาการระบบทางเดินหายใจ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. ราชกิจจานุเบกษา คำสั่งศูนย์บริหารราชการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ 7/2565 [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 10 เม.ย. 2565]. แหล่งข้อมูล: https://ratchakitcha2.soc.go.th/pdfdownload/?id=139D075S0000000004900

2. กรมอนามัย. มาตรการเปิดเรียน On site ปลอดภัย อยู่ได้กับโควิด 19 ในสถานศึกษา เตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนที่ 1/2565 [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 21 พ.ค. 2565]. แหล่งข้อมูล: https://stopcovid.anamai.moph.go.th/attach/w774/f20220429113324_SPyd5tkRsx.pdf

3. กรมการแพทย์. แนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยยืนยัน COVID-19 ฉบับปรับปรุง วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2565. [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 21 พ.ค. 2565]. แหล่งข้อมูล: https://covid19.dms.go.th/Content/Select_Landding_page?contentId=162

4. กรมควบคุมโรค. คำแนะนำการเฝ้าระวัง covid ในเรือนจำ [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 21 พ.ค. 2565]. แหล่งข้อมูล: https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/introduction/introduction_180465.pdf